

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2021 roku

Referendarz sądowy E. J.

w Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, Wydział II Cywilny

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2021 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy egzekucyjnej z wniosku wierzyciela M. N.

prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. Ś.
w sprawie o sygnaturze akt GKm 34/19

przeciwko dłużnikowi (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w O.

o świadczenie pieniężne

w przedmiocie skargi M. S. z dnia 13 sierpnia 2020 roku na czynność komornika sądowego – postanowienie z dnia 29 lipca 2020 roku

postanawia:

1. oddalić skargę,
2. kosztami postępowania skargowego obciążyć skarżącego M. S. w zakresie przez niego poniesionym.

Referendarz sądowy E. J.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 29 lipca 2020 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. Ś. w sprawie o sygnaturze akt GKm 34/19, na podstawie art. 824 § 1 pkt 3 k.p.c. wszczęte przeciwko dłużnikowi postępowanie egzekucyjne umorzył wobec stwierdzenia bezskuteczności egzekucji (pkt 1), zwrócił wierzycielowi tytuł wykonawczy po uprawomocnieniu się orzeczenia (pkt 2), koszty postępowania egzekucyjnego ustalił na kwotę 335,19 zł (pkt 3), kosztami w kwocie 335,19 zł obciążył wierzyciela (pkt 4), stwierdził, że koszty postępowania egzekucyjnego zostały uiszczone przez wierzyciela do kwoty 35,19 zł (pkt 5), niewykorzystaną część zaliczki w kwocie 29,80 zł zwrócił wierzycielowi (pkt 6), zobowiązał dłużnika do zwrotu na rzecz wierzyciela kosztów w wysokości 335,19 zł (pkt 7) oraz przyznał wierzycielowi reprezentowanemu w tym postępowaniu przez radcę prawnego: O. i Wspólnicy Sp. k. Radca Prawny T. O. koszty zastępstwa w egzekucji na kwotę 1350,00 zł, które obciążają dłużnika. Jednocześnie zobowiązał dłużnika do zwrotu ww. kosztów na rzecz wierzyciela (pkt 8).

Na powyższe postanowienie skargę z dnia 13 sierpnia 2020 r. złożył M. S., prezes zarządu dłużnika będącego spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, w swoim własnym imieniu, wnosząc o uchylenie postanowienia z dnia 29 lipca 2020 r. oraz o zasądzenie na rzecz składającego skargę kosztów, w tym kosztów zastępstwa. W uzasadnieniu M. S. podnosił, że posiada interes prawny we wniesieniu skargi na czynności komornika sądowego, albowiem wydane postanowienie narusza jego prawa, gdyż rodzi zagrożenie powstania po jego stronie odpowiedzialności subsydiarnej, o której mowa w art. 299 k.s.h. Wyjaśnił, że obecnie prowadzone jest postępowanie egzekucyjne w administracji, mające na celu zaspokojenie wierzytelności dłużnika względem Urzędu Skarbowego. Zarzucano, że prowadzący postępowanie egzekucyjne komornik sądowy błędnie ustalił, jakoby postępowanie GKm 34/19 było bezskuteczne. Twierdził, że aktualnie składający skargę zobowiązany jest w pierwszej kolejności do zaspokajania

wierzytelności wobec Urzędu Skarbowego i środki finansowe muszą być przeznaczane, zgodnie z prawem, na uregulowanie wierzytelności względem Urzędu Skarbowego. Zdaniem skarżącego, powyższe nie może być jednak utożsamiane z uprawnieniem do umorzenia postępowania z uwagi na bezskuteczność. Nie można bowiem względem składającego skargę wywodzić negatywnych skutków z tego, że dłużnik jest zobowiązany w pierwszej kolejności zaspokajać należności publicznoprawne. Twierdzono, że po zaspokojeniu wierzyciela z pierwszeństwem, z dużym prawdopodobieństwem postępowanie egzekucyjne GKm 34/19 zostanie zaspokojone zaspokojeniem wierzyciela, albowiem w toku postępowania egzekucyjnego w administracji dochodzi do realnego zaspokajania wierzyciela z pierwszeństwem. Podkreślono, że dłużnik nie znajduje się w stanie niewypłacalności, o czym świadczy zaspokajanie wierzyciela z pierwszeństwem, a ewentualne przejściowe problemy finansowe nigdy nie mogą być utożsamiane ze stanem niewypłacalności. Wobec powyższego nie można stwierdzić w sposób oczywisty, że w postępowaniu nie dojdzie do uzyskania sumy wyższej od kosztów egzekucyjnych. W kontekście zaspokajania wierzyciela z pierwszeństwem nie można było uznać, że w oczywisty sposób nie było możliwości uzyskania sumy wyższej od kosztów postępowania egzekucyjnego.

W odpowiedzi z dnia 26 sierpnia 2020 r. na skargę komornik sądowy poinformował, że nie uwzględni skargi, wnosząc o jej oddalenie jako bezzasadnej. Podniesiono, że w toku egzekucji nie zostały wyegzekwowane żadne środki, nie nastąpił również zbieg egzekucji. Brak było podstaw do zastosowania przepisów dotyczących podziału sumy uzyskanej z egzekucji. Wskazano, że postępowanie GKm 34/19 nie rokuje w najbliższym czasie na wyegzekwowanie sumy pozwalającej chociażby na zaspokojenie kosztów egzekucji. Pomimo umorzenia postępowania nie zostało naruszone prawo wierzyciela, który może ponownie złożyć wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego oraz dłużnika, który może spełnić dobrowolnie świadczenie wobec dłużnika. Ze złożonego zaś przez prezesa zarządu spółki wykazu majątku wynika, że spółka nie posiada żadnego majątku.

Referendarz sądowy ustalił i zważył, co następuje:

Skarga była niezasadna.

Zgodnie z treścią art. 767 § 2 k.p.c. skargę na czynności i zaniechania komornika sądowego może złożyć strona lub inna osoba, której prawa zostały przez czynności lub zaniechanie komornika naruszone bądź zagrożone. M. S. swoją legitymację do wniesienia skargi na czynność komornika sądowego w postaci postanowienia z dnia 29 lipca 2020 r. uzasadnił treścią art. 299 k.s.h. wskazując, że wydane postanowienie rodzi zagrożenie po jego stronie powstania odpowiedzialności subsydiarnej. Z uwagi na postulowaną w doktrynie i w orzecznictwie szeroką wykładnię pojęcia „innej osoby” uznano, że M. S. wykazał interes prawny w zaskarżeniu postanowienia z dnia 29 lipca 2020 r., przy czym w tym przypadku mówić co najwyżej, że czynność komornika sądowego zagroziła jego prawom i chodzi o stan hipotetycznego zagrożenia prawa skarżącego, a zatem skutków, które mogą, ale nie muszą powstać w przyszłości.

Wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wpłynął do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu P. Ś. w dniu 28 stycznia 2019 r. W toku postępowania zajęto wierzytelności dłużnika należne mu od Urzędu Skarbowego i wierzytelności z rachunku bankowego. Wierzyciel złożył wniosek o poszukiwanie majątku dłużnika. W przedłożonym przez M. S. jako prezesa zarządu spółki, po nałożeniu na niego grzywny, wykazie majątku dłużnik oświadczył, że nie jest właścicielem nieruchomości, ruchomości, brak jest środków trwałych, faktur sprzedażowych za ostatnie 3 miesiące, raportów kasowych, nie przysługują dłużnikowi wierzytelności, brak jest innych składników majątku (k. 84 akt GKm 34/19). Postępowanie egzekucyjne było bezskuteczne, w toku egzekucji nie zostały wyegzekwowane żadne środki.

W toku postępowania GKm 34/19 nie nastąpił zbieg egzekucji pozwalający na przekazanie sprawy, celem dalszego łącznego postępowania egzekucyjnego przez organy administracyjne lub sądowe. Komornik sądowy P. Ś. przeciwko dłużnikowi prowadził jedynie postępowanie GKm 34/19. Wskazać należy, że plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji dokonywany jest gdy ten sam organ egzekucyjny prowadzi kilka egzekucji przeciwko dłużnikowi w wyegzekwowana suma nie wystarcza na pokrycie wszystkich należności. Twierdzenia skargi, jakoby dłużnik regulował

zobowiązania względem Urzędu Skarbowego nie zostały nawet uprawdopodobnione, nie miały one wpływu na przyjęcie bezzasadności postanowienia z dnia 29 lipca 2020 r.

Postępowanie GKm 34/19 trwające 1,5 roku nie doprowadziło do wyegzekwowania jakichkolwiek środków, a M. S. jako prezes zarządu spółki, pod rygorem odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia oświadczył, że dłużnik nie posiada żadnego majątku. Pomimo wezwania nie podał informacji dotyczących dwóch pojazdów, ich stanu i miejsca położenia. Dłużnik nie wnosił do wierzyciela o rozłożenie należności na raty, odroczenie spłaty należności, umorzenie części należności, nie wskazywał na okoliczności mające pozytywny wpływ na poprawę jego sytuacji finansowej. Nie podjął również jakichkolwiek czynności mających na celu dobrowolne zaspokojenie wierzyciela. Wobec powyższego M. S. nie wyjaśnia w skardze, z jakich środków są zaspokajane należności Urzędu Skarbowego, wobec deklarowanego braku majątku i braku środków, lakonicznie stwierdzając, iż ewentualne przejściowe problemy finansowe nie mogą być utożsamiane ze stanem niewypłacalności a obecna sytuacja dłużnika ulega poprawie. M. S. nie mógł oczekiwać od komornika sądowego, wobec braku jakichkolwiek informacji od dłużnika o możliwości zaspokojenia się przed wierzyciela chociaż w części i obstrukcji mającej na celu przedłużenie postępowania egzekucyjnego, bez wskazywania realnych podstaw do przewidywania jego ewentualnej efektywności chociaż w części, że komornik sądowy nie umorzy postępowania w celu ochrony M. S. przed ewentualnym powództwem z art. 299 k.s.h.

W tym miejscu należy również wskazać, iż umorzenie postępowania przeciwko dłużnikowi nie przesądza, że wierzyciel wniesie powództwo z art. 299 k.s.h. To autonomiczna decyzja wierzyciela czy z ww. uprawienia skorzysta, czy ponownie wniesie wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi bądź skorzysta z innych jeszcze instrumentów przez prawo przewidzianych. Umorzenie postępowania nie wyklucza bowiem wniesienia ponownie przez wierzyciela wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego przeciwko dłużnikowi. Wobec deklarowanych przez M. S. posiadanych środków przez dłużnika nie ma również przeszkód, aby dłużnik dobrowolnie regulował należności stwierdzone wyrokiem z dnia 13 czerwca 2018 r., zmienionym wyrokiem z dnia 22 marca 2019 r., a także należności wynikające z postanowienia z dnia 12 września 2019 r.

Zgodnie z treścią art. 299 § 1 k.s.h., jeżeli egzekucja przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania. Jednocześnie członek zarządu może uwolnić się od ww. odpowiedzialności, jeżeli wykaze, że we właściwym czasie zgłoszono wniosek o ogłoszenie upadłości lub w tym samym czasie wydano postanowienie o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo o zatwierdzeniu układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu, albo że niezgłoszenie wniosku o ogłoszenie upadłości nastąpiło nie z jego winy, albo że pomimo niezgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości oraz niewydania postanowienia o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego albo niezatwierdzenia układu w postępowaniu w przedmiocie zatwierdzenia układu wierzyciel nie poniósł szkody. Jednocześnie osoby te nie ponoszą odpowiedzialności za niezłożenie wniosku o ogłoszenie upadłości w czasie, gdy prowadzona jest egzekucja przez zarząd przymusowy albo przez sprzedaż przedsiębiorstwa, na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, jeżeli obowiązek złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości powstał w czasie prowadzenia egzekucji (art. 299 § 2 i 4 k.s.h.). Zatem sama bezskuteczność egzekucji z majątku spółki nie przesądza jeszcze o zasadności powództwa z art. 299 k.s.h., bowiem w art. 299 § 1 k.s.h. zawarte są dwie przesłanki, które musi udowodnić wierzyciel, w tym istnienie ważnego zobowiązania spółki, a bezskuteczność egzekucji musi dotyczyć całego majątku spółki. Członek zarządu pozwany o zobowiązanie spółki może uwolnić się od odpowiedzialności wykazując opisane w przepisie przesłanki egzoneracyjne. Istnieje przy tym dyskusja w doktrynie i w orzecznictwie, czy odpowiedzialność członka zarządu z art. 299 k.s.h. to odpowiedzialność odszkodowawcza za niezłożenie we właściwym terminie wniosku o ogłoszenie upadłości, za niewłaściwe kierowanie spółką, co staje się przyczyną szkody po stronie wierzyciela, a szkoda przejawia się właśnie tym, że nie jest zapłacone zobowiązanie spółki, czy też odpowiedzialność ta nie ma charakteru odszkodowawczego. Przeważa pogląd, że przewidziana w art. 299 k.s.h. odpowiedzialność członka zarządu jest odpowiedzialnością odszkodowawczą o charakterze deliktowym, oznacza to że odpowiedzialność członka zarządu na podstawie tego przepisu jest odpowiedzialnością własną za szkodę wyrządzoną wierzycielowi, a nie odpowiedzialnością za reprezentowaną spółkę – to odpowiedzialność własna członka zarządu za wyrządzoną szkodę. Spór ten ma znaczenie teoretyczne, albowiem to nie wierzyciel musi udowadniać istnienie szkody, a zobowiązany

członek zarządu może się uwolnić od odpowiedzialności poprzez wykazanie braku szkody po stronie wierzyciela. Z punktu widzenia przesłanek odpowiedzialności określonych w art. 299 k.s.h. istotna jest realna wartość składników majątku dłużnika, jako potencjalnego przedmiotu zaspokojenia wierzycieli. Istotne jest bowiem to, czy w momencie prowadzonej egzekucji wartość składników majątku spółki pozwalała realnie zaspokoić roszczenia wierzycieli.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie cytowanych przepisów, orzeczono jak w punkcie 1 sentencji postanowienia.

W punkcie 2 postanowienia, wobec oddalenia skargi w całości, kosztami postępowania skargowego obciążono skarżącego M. S. w całości. Wskazać w tym miejscu również należy, że wniosek M. S. o „zasądzenie na rzecz składającego skargę kosztów, w tym kosztów zastępstwa” nie mógłby zostać uwzględniony również z tego powodu, że skarżący, reprezentowany przez radcę prawnego, nie podał, od kogo domaga się zasądzenia owych kosztów, a także nie podał, czy domaga się kosztów według spisu kosztów (brak też pisma ze spisem kosztów) czy według norm przepisanych. Zgodnie zaś z art. 109 k.p.c., stosowanym na podstawie art. 13 § 2 k.p.c. w postępowaniu ze skargi na czynności komornika sądowego na posiedzeniu niejawnym odpowiednio, roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeżeli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia, nie złoży sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. Zgłoszenie takiego wniosku jak w niniejszym postępowaniu, nie pozwoliło na uwzględnienie niepełnego wniosku. Brak też było podstaw do wzywania profesjonalisty o uzupełnienie wniosku w tym zakresie, nie stanowiło to bowiem jego braku formalnego a skutkuje oddaleniem wniosku. Nie budzi bowiem wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie, iż sąd nie ma możliwości ani obowiązku domyślania się, wyreżczenia lub prostowania profesjonalnego pełnomocnika w profesjonalnym, a zatem precyzyjnym i dokładnym wskazaniu od kogo, na czyją rzecz i według jakiej zasady domaga się zasądzenia kosztów postępowania, nie może być to także wniosek dorozumiany. Roszczenie bowiem o zasądzenie kosztów sądowych, którego prekluzję wprowadza art. 109 k.p.c., ma charakter procesowy i pozostaje z żądaniem pozwu (wniosku) w akcesoryjności formalnej – orzeczenie to ma charakter konstytutywny i zarazem jest materialno – prawnym zobowiązaniem do zapłaty kosztów sądowych, które powstają z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia zasądzającego te koszty (postan. SN 10 czerwca 2010 r., I BU 6/09, postan. SN z 20.09.2012 r., IV Cz 55/12, Lex nr 1230158; Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego do art. 109 pod red. H. Doleckiego, tom. I, wyd. II; postan. SN z 15.11.2002 r., II CK 134/02; postan. SN z 25.10.2012 r., IV Cz 77/12, Lex nr 1288753; T. Demendecki, Rozstrzygnięcie o kosztach w sądowym postępowaniu cywilnym, Łódź 2019).

Referendarz sądowy E. J.

ZARZĄDZENIE

1. Proszę odnotować i zakreślić w rep. Co.
2. Odpis postanowienia wraz z uzasadnieniem proszę doręczyć:
 - a) pełnomocnikowi wierzyciela r. pr. T. O. bez pouczenia, doręczając jednocześnie odpis skargi z dnia 13 sierpnia 2020 r. (k. 4 – 7 akt), odpis pisma z dnia 17 sierpnia 2020 r. wraz z odpisem załącznika (k. 9 – 10 akt) oraz odpis pisma komornika sądowego z dnia 26 sierpnia 2020 r. (k. 15 akt),
 - b) pełnomocnikowi dłużnika r. pr. M. C. bez pouczenia, doręczając jednocześnie odpis skargi z dnia 13 sierpnia 2020 r. (k. 4 – 7 akt), odpis pisma z dnia 17 sierpnia 2020 r. wraz z odpisem załącznika (k. 9 – 10 akt) oraz odpis pisma komornika sądowego z dnia 26 sierpnia 2020 r. (k. 15 akt),
 - c) pełnomocnikowi skarżącego r. pr. M. C. bez pouczenia, doręczając jednocześnie odpis pisma komornika sądowego z dnia 26 sierpnia 2020 r. (k. 15 akt),
 - d) Komornikowi Sądowemu P. Ś. z pouczeniem o skardze i informacją, że postanowienie jest nieprawomocne, doręczając jednocześnie odpis skargi z dnia 13 sierpnia 2020 r. (k. 4 – 7 akt) oraz odpis pisma z dnia 17 sierpnia 2020 r. wraz z odpisem załącznika (k. 9 – 10 akt).

3. Akta przedłożyć z korespondencją lub za tydzień.

P., dnia 25 stycznia 2021 r.

Referendarz sądowy E. J.